

Västsveriges försvar måste förstärkas

Försvaret i Västsverige måste förstärkas, skriver Carl Bildt som i veckoslutet gör ett besök i samband med manövern Väst -86. Bl a behövs ännu en division JA37 Viggen. Men detta kan inte nås genom försvagningar på andra håll. Situationen kräver en delvis ny syn.

TT VÄSTRA Sverige måste ha ett bättre försvar än tidigare har Per Blomquist och jag varit överens om i tidigare försvars-och säkerhetspolitiska debatter.

Det är därför ok **förvånande, när Per_ Blomquist nu skriver att jag "lär" ha tagit ställning** för en prioritering av svenskt försvar i **dess** östra och södra delar. Detta är fel.

Operativa prioriteringar som dessa gives icke av riksdagen. Per Blomquist bör informera sig bättre innan han tillskriver människor åsikter de icke har.

Den strategiska utvecklingen innebär, enligt min mening, ett ökat tryck mot såväl det syd- som **det nordskandinaviska** området, om än av något olika anledningar.

I norr fortsätter Kola-baserna och de styrkor som baseras där att växa i betydelse för Sovjetunionen, samtidigt som en mer framskjuten amerikansk flottstrategi gradvis understryker Nordatlantens stora betydelse i varje militär konfrontation mellan de bägge supermakterna.

I en studie av Kola-basernas betydelse har Tomas Ries nyligen pekat på hur praktiskt taget alla de modernaste enheterna i de avgörande sovjetiska strategiska ubåtsstyrkorna tillförs Norra flottan, medan den under senare år starkt utökade Stillehavs-flottan i huvudsak tillförs något mindre moderna ubåtar.

Att detta medför ett strategiskt tryck, på det nordskandinaviska området som också måste påverka Sveriges säkerhets- och försvarspolitik torde Per

Blomquist och jag vara ense om. En betydande del av de begränsade moderniseringar som kunnat göras av det svenska försvaret sedan början av 1970-talet har ty följande avsett norra Sverige.

Det sydkandinaviska områdets strategiska betydelse har ett mera direkt samband med den militära konfrontationen mellan NATO och Warszawapakten i Centraleuropa. Östersjöns betydelse för Sovjet som bas-, försvars- och tillförselområde motsvaras av Nordsjöns betydelse i dessa hänseenden för Nato-staterna. Danmarks betydelse i sammanhanget är, icke minst från luftoperativ utgångspunkt, ökande på grund av de ökade flygräckvidderna.

Utsatt läge

Enligt min mening innebär detta ett ökat strategiskt tryck mot de delar av Sverige som kan anses vara en del av detta vidare strategiska område. Icke minst är det viktigt att peka på de mycket stora och kvalificerade luftstridskrafter som i ett spänt läge kommer att finnas öster, söder och väster om Sverige.

Per Blomquist pekar i sin artikel själv på faran för att "flera operativa riktningar kan komma att aktualiseras samtidigt mot Sverige", och jag tror att det är ett alldeles riktigt påpekande.

Av detta följer självfallet att det vore oansvarigt att medverka till en ytterligare försvagning av någon del av det svenska försvaret. Försvaret av Västsverige behöver förstärkas, men samma sak gäller dessvärre även **försvaret av** andra delar av vårt territorium.

Av de alternativ inför det kommande försvarsbeslutet som nu diskuteras är det endast de högre som medger den typ av resursförstärkning som gör det möjligt att vidta förbättringar i Västsverige.

Stärk luftförsvaret

Enligt min mening ligger den största svagheten i försvaret av detta område inom luftförsvaret. Det är de snabbt insatsberedda och kvalificerade luftstridskrafterna som är vårt säkraste värn mot den typ av utveckling som Per Blomquist brukar skissera i sina olika scenarier. Och det är på detta

område som utvecklingen i omvärlden inneburit de tydligaste förändringarna.

Det krävs en tydlig och klar förstärkning av det svenska luftförsvaret i det kommande försvarsbeslutet. Och denna förstärkning måste också möjliggöra ett förbättrat luftförsvar av den sektor som svarar för Västsverige.

ÖB har föreslagit att luftförsvaret skall förstärkas genom anskaffning av ytterligare en division JA37 Viggen. Enligt min mening finns det mycket starka säkerhetspolitiska skäl för detta förslag. Denna division bör i sådant fall ges sådan basering och inriktning att den förstärker luftförsvaret av den alltmer utsatta södra och västra luftförsvarssektorn.

I dag vilar luftförsvaret av detta område till stor del på tre divisioner moderniserade J 35J Draken. Och tanken har väckts, att en förstärkning av luftförsvaret kunde ske genom att ställa upp ytterligare en sådan division. Men detta är en kortsiktig och otillräcklig lösning. En J 35J-division kan inte ställas upp snabbare än en ny JA 37-division, men medan J 35J-divisionens livslängd blir cirka fem år kommer JA 37-divisionen att förstärka luftförsvaret långt in på 2000-talet. Skillnaden i **kapacitet** mellan en J 35J- och en JA37-division är dessutom kolossal.

Men utöver denna division krävs också andra förstärkningar av luftförsvaret av detta område. Det gäller främst bas-, luftbevaknings- och stridsledningssystemet. I vissa fall är detta fortfarande av 1950-tals-standard.

Inte bara flygvapnet

Även det marina skyddet behöver förstärkas. Och det är värt att notera, att dessa förstärkningar endast är möjliga på de ekonomiska nivåer som ÖB och jag själv begärt underlag för.

1990-talet kommer det att bli nödvändigt att modernisera de mekaniserade förband, bl a pansarbrigaderna, som spelar en så stor roll i försvaret av Syd- och Västsverige. Redan nu finns det dock anledning att vidta åtgärder för att förbättra möjligheterna att snabbt koncentrera t ex tre pansarbriga-

der till ett visst område. Vår förmåga att snabbt koncentrera den omfattande, anfallsstyrka som finns i våra fyra pansarbrigader utgör en faktor som ingen motståndare som planerar operationer mot någon del av området kan bortse från.

Ny syn motiverad

Jag tror, i likhet med Per Blomquist, att vi har anledning att se med delvis nya ögon på världen omkring oss. Det gäller såväl det nordskandinaviska området, med dess klara kopplingar till Nordatlanten och Kola-baserna, som det sydiskandinaviska området, med dess kopplingar till Centraleuropa bl a genom Öster- och Nordsjön.

Och slutsatsen måste bli, att den fortgående försvagningen av Sveriges försvar måste brytas. Det måste beredas utrymme för faktiska förstärkningar på viktiga områden.

Försvaret av Västsverige tillhör dessa. Och den frågan löser man inte genom att försvaga andra delar av landet eller via halvmesyrrer av det ena eller andra slaget.

Det kommer att kosta pengar.

Carl Bildt

Carl Bildt är ordförande i moderata samlingspartiet. Tidigare inlägg: Per Blomquist 15/9